

Østre Viken kommunerevisjon IKS
v/ Casper Støten

Deres ref

Vår ref
24/2660-2

Dato
8. november 2024

Svar på spørsmål om kommuneloven § 23-5

Kommunal- og distriktsdepartementet viser til e-post 24. juni 2024 med to spørsmål om forståelsen av kommuneloven § 23-5 andre punktum og forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 14.

Departementet tar ikke stiling til enkeltsaker, men kan gi generell veiledning om vår forståelse av de aktuelle bestemmelsene.

Spørsmål 1 handler om forholdet mellom forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 14 første ledd og kommuneloven § 23-5 andre punktum, inkludert om kommunedirektøren har rett til å uttale seg to ganger til forvaltningsrevisjonsrapporter.

Etter forskriften § 14 første ledd har revisor en plikt til å sende *utkast* til forvaltningsrevisjonsrapport til kommunedirektøren for uttalelse. § 14 første ledd sier ingenting om at det bare er i visse saker kommunedirektøren skal få uttale seg til utkast, og kan dermed forstås som at alle utkast til forvaltningsrevisjonsrapporter skal til kommunedirektøren.

Departementet mener likevel det er holdepunkter for at uttalelsesretten etter forskriften § 14 første ledd kan forstås noe innskrenkende, slik at det bare er utkast til rapporter som dreier seg om forhold administrasjonen helt eller delvis har ansvar for som skal oversendes til uttalelse. Vi viser til at formålet med bestemmelsen er å opplyse saken og kontradiksjon. I saker hvor kommunedirektøren ikke har noe ansvar, er det rimelig å legge til grunn at revisjonen ikke plikter å oversende utkast til rapport.

I tillegg til formålet med bestemmelsen, mener vi § 14 andre ledd gir en viss støtte til en slik forståelse. I andre ledd framgår det at revisor skal sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til kommunale foretak, aksjeselskap eller interkommunal selskap som er gjenstand for forvaltningsrevisjon. Dersom forvaltningsrevisjonen utelukkende dreier seg om forhold i et foretak eller selskap, framstår det lite hensiktsmessig at kommunedirektøren i tillegg må forelegges saken, siden saken vil bli tilstrekkelig opplyst gjennom uttalelsen fra det aktuelle foretaket eller selskapet.

Departementet viser til at en slik forståelse ble lagt til grunn da forskriften ble sendt på høring, se kapittel 3.2.7 i [høringsnotatet](#). Selv om høringsnotater i seg selv ikke har stor rettskildemessig vekt, gir det uttrykk for hva som må antas å ha vært formålet med forskriftsbestemmelsen da den ble vedtatt.

Departementet har dermed kommet til at ordlyden i forskriften § 14 første ledd skal forstås noe innskrenkende. Vi legger til grunn at plikten revisjonen har til å forelegge saken for kommunedirektøren gjelder forhold administrasjonen helt eller delvis har ansvar for. I noen tilfeller vil dette bety at utkastet til rapport både skal sendes til et selskap/foretak og til kommunedirektøren, for eksempel hvis forvaltningsrevisjonen dreier seg om samhandlingen mellom selskapet/foretaket og administrasjonen. Hvis forvaltningsrevisjonen utelukkende dreier seg om forhold i et selskap eller foretak, har revisjonen derimot ikke noen plikt til å sende saken til kommunedirektøren.

Uttalelsesretten etter forskriften § 14 kommer i tillegg til uttalelsesretten etter kommuneloven § 23-5, som gjelder for saker som skal oversendes til kommunestyret. Etter § 23-5 omfatter kommunedirektørens uttalelsesrett den *ferdigstilte* forvaltningsrevisjonsrapporten. Kommunedirektøren skal få oversendt forvaltningsrevisjonsrapporten før kontrollutvalget behandler saken, se side 13 i departementets [Veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften](#). Det er derfor riktig at forvaltningsrevisjonsrapporter i en del tilfeller skal sendes til kommunedirektøren for uttalelse to ganger. Den første gangen gjelder uttalelsesretten utkastet til en rapport som fremdeles er under utarbeidelse, og den andre gangen gjelder uttalelsesretten kontrollutvalgets behandling av saken som skal oversendes til kommunestyret.

Spørsmål 2 dreier seg om kommunedirektøren har rett til å uttale seg til gjennomførte forvaltningsrevisjoner eller eierskapskontroller med selskaper kommuner har eierinteresser i (aksjeselskap og interkommunalt selskap) før kontrollutvalget behandler saken, jf. kommuneloven § 23-5 andre punktum.

Departementet legger til grunn at § 23-5 andre punktum innebærer at kommunedirektøren alltid skal gis anledning til å uttale seg i saker som etter § 23-5 første punktum eller forskrift om kontrollutvalg og revisjon skal oversendes til kommunestyret. Det vil si at kommunedirektøren iallfall skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder «resultatene» av kontrollutvalgets «arbeid», og i saker som etter forskriften §§ 3, 4 eller 5 skal oversendes kommunestyret. Dette inkluderer alle forvaltningsrevisjoner og

eierskapskontroller. Lovbestemmelsen i § 23-5 gir ingen unntak for forvaltningsrevisjoner eller eierskapskontroller knyttet til selskap kommunen har eierinteresser i.

Departementet viser for øvrig til at vi i to tolkningsuttalelser har gjort rede for vår forståelse av kommuneloven § 23-5 andre punktum, våre ref. 20/2919 og 20/2882.

Tolkningsuttalelsene ligger på regjeringen.no

Med hilsen

Ragnhild Spigseth (e.f.)
avdelingsdirektør

Siri Sand Kaastad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:
NKRF
Forum for kontroll og tilsyn (FKT)